

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn tkackich (815203)

Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn tkackich (815203)

Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn tkackich (815203)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [875]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania tkanych wyrobów włókienniczych.....	9
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE.....	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ.....	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator maszyn tkackich 815203

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Pracownik tkalni.
- Tkacz.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8152 Weaving and knitting machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Andrzej Sapieja – Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich O/Żyrardów, Żyrardów.
- Katarzyna Skoczylas – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Izabela Witulska – Zakłady Przemysłu Wełnianego TOMTEX S.A., Tomaszów Mazowiecki.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Ewa Jachura – Zespół Szkół Przemysłu Mody i Reklamy, Częstochowa.
- Grzegorz Wójcik – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Łódź.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Elżbieta Czernik – Związek Przedsiębiorców Przemysłu Mody LEWIATAN, Łódź.
- Małgorzata Przybyłek – Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Oddział Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator maszyn tkackich zajmuje się obsługiwaniem i nadzorowaniem maszyn stosowanych do wytwarzania tkanin¹⁵, dywanów i wyrobów pasmanteryjnych¹⁶.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator maszyn tkackich jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Głównym celem jego pracy jest wytwarzanie z przędzy¹⁰ płaskich wyrobów włókienniczych⁸, takich jak: tkaniny, dywany, wyroby pasmanteryjne.

Praca operatora polega na obsługiwaniu maszyn tkackich, sprawdzaniu jakości wykonywanego wyrobu oraz dbaniu o sprawny przebieg procesu technologicznego. Pracownik w tym zawodzie nadzoruje przebieg procesu tkania¹⁴ oraz działanie mechanizmów maszyn. Zajmuje się również likwidowaniem zrywów nitki i błędów powstałych podczas procesu.

Operator maszyn tkackich przygotowuje stanowisko pracy, w tym urządzenia i półprodukty do wykonania operacji. Przed przystąpieniem do pracy ocenia prawidłowość działania urządzenia. Wykonuje operacje zgodnie z założonymi warunkami technologicznymi. Po wykonaniu operacji sprawdza zgodność produktu z procedurami jakościowymi i ilościowymi. W procesie wytwarzania tkanin szczególna uwaga jest skierowana na staranność i estetykę wykonywania wyrobu.

Sposoby wykonywania pracy

Operator maszyn tkackich wykonuje działania polegające m.in. na:

- pobieraniu wątku do produkcji partii tkaniny,
- ocenianiu prawidłowości funkcjonowania maszyny,
- wykonaniu prac przygotowawczych związanych z uruchomieniem krosna (maszyny tkackiej),
- oznaczeniu rozpoczęcia i zakończenia sztuki tkaniny, dołączeniu przędzy osnowowej¹¹ i przędzy wątkowej¹² do cerowania oraz metryczki⁶,
- wymianianiu nawojów wątkowych i brzegowych,
- likwidowaniu zrywów osnowy i wątku,
- likwidowaniu błędów tkackich¹,
- zapisywaniu stanu licznika na metryczce po zakończeniu zamiany,
- rozliczaniu się z pobranego wątku,
- kontrolowaniu poprawności wykonania tkaniny i ocenianiu jakości wykonywanej pracy na stanowisku roboczym,
- obsługiwaniu maszyn i urządzeń zgodnie z ich przeznaczeniem, zasadami BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska na powierzonym stanowisku,
- zgłaszaniu awarii urządzenia tkackiego służbom technicznym i/lub przełożonemu.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Operator maszyn tkackich wykonuje prace w wydzielonych halach produkcyjnych zakładu włókienniczego (tkalni).

Pomieszczenia produkcyjne posiadają oświetlenie dzienne i sztuczne i są wyposażone w instalacje wentylacyjne/klimatyzacyjne. Większość prac operator maszyn tkackich wykonuje w pozycji stojącej, ale często pozycja ta jest wymuszona, w zależności od sytuacji i charakteru czynności w produkcji różnego asortymentu tkanin.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator maszyn tkackich w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- maszyny do produkcji tkanin (krosna czótenkowe⁴, krosna beczótenkowe³),
  - urządzenia do transportu międzyoperacyjnego,
- oraz proste przybory:
- nożyczki,
  - haczyki do przewlekania nitok,
  - płaskownik do przetykania nitok⁹,
  - szczotkę,
  - długopis,
  - lupe tkacką⁵ do pomiaru gęstości wyrobu,
  - szczotkę do wyczesywania osnów.

Organizacja pracy

Praca **operatora maszyn tkackich** jest w zasadzie pracą samodzielną, aczkolwiek może to zależeć od miejsca pracy, wykonywanych zadań i liczby zatrudnionych w zakładzie. Na niektórych stanowiskach pracownikowi towarzyszy tzw. pomocnik. Praca jest wykonywana pod nadzorem brygadzysty/mistrza lub kierownika zmiany.

Pracę charakteryzują stałe czynności, jednak ze względu na zmienność wytwarzanego asortymentu i surowca odpowiednio zmieniane są parametry procesu technologicznego.

Operator maszyn tkackich pracuje zwykle w systemie ośmiogodzinnym, jedno-, dwu- lub trzymianowym.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator maszyn tkackich w trakcie wykonywania pracy jest narażony m.in. na:

- nadmierny hałas powyżej 80 dB(A) spowodowany pracą maszyn tkackich – konieczne jest stosowanie ochronników słuchu,
- urazy dłoni przy obsłudze maszyn i urządzeń – ostre krawędzie i elementy maszyn i urządzeń oraz osłony,
- wibrację ogólną (oddziałująca na organizm człowieka przez kończyny dolne i górne) – konieczne jest spełnienie norm drgań.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- urazy akustyczne, w skrajnych przypadkach utratę słuchu,
- przewlekłe stany zapalne górnych dróg oddechowych (u osób podatnych na alergię stosunkowo często występować mogą choroby górnych dróg oddechowych),

- choroby stawów (praca w pozycji stojącej).

WAŻNE:

Aby przeciwdziałać istniejącym zagrożeniom, szczególnie ważne jest planowanie i organizowanie pracy operatora maszyn tkackich zgodnie z zasadami: BHP, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska pracy.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód operator maszyn tkackich ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu równowagi,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- rozróżnianie barw,
- szybki refleks,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienie techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- współdziałanie i współpraca w zespole,
- predyspozycje do pracy w szybkim tempie;

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- samodzielność,
- samokontrola,
- samodyscyplina,
- dokładność,
- odpowiedzialność,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- rzetelność,
- gotowość podporządkowania się,
- cierpliwość i wytrwałość,
- precyzja,

- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do pracy w warunkach monottonnych,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn tkackich** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, prawidłowy wzrok i słuch, sprawność zmysłu dotyku i narządów równowagi. Istotna jest także sprawność układu kostno-stawowego, mięśniowego i układu krążenia.

Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Występują w niej również obciążenia umysłowe, związane np. z rozwiązywaniem problemów technicznych, działaniem pod presją czasu, czy radzeniem sobie ze stresem.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu operator maszyn tkackich są m.in.:

- poważne schorzenia narządów ruchu (górných i dolnych kończyn),
- wady wzroku i słuchu niepoddające się korekcji,
- zaburzenia i nieprawidłowe widzenie barw,
- drżenie rąk,
- wzmożona pobudliwość motoryczna,
- epilepsja, alergie i skłonność do uczuleń,
- przewlekłe choroby układu oddechowego,
- astma,
- choroby układu krążenia,
- niektóre choroby psychiczne.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn tkackich** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych z branży przemysłu mody.

Możliwe jest również wykonywanie zawodu przez osoby posiadające wykształcenie podstawowe (lub gimnazjalne), które zdobyły wiedzę i doświadczenie na drodze szkolenia praktycznego (przyuczenie) na stanowisku pracy w zakładzie włókienniczym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator maszyn tkackich** ułatwia:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym operator maszyn w przemyśle włókienniczym, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,

- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych (operator maszyn w przemyśle włókienniczym),
- posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym tkacz lub dziewiarz², nadawanych w ramach kształcenia rzemieślniczego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu operatora maszyn tkackich są:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- certyfikaty i zaświadczenia o ukończeniu szkoleń organizowanych przez producentów surowców włókienniczych oraz producentów maszyn i urządzeń włókienniczych,
- certyfikaty potwierdzające ukończenie szkoleń organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Włókienników Polskich,
- uprawnienia do obsługi maszyn i urządzeń włókienniczych,
- udokumentowane doświadczenie na identycznym lub pokrewnym stanowisku pracy.
- uprawnienia do obsługi niektórych urządzeń i maszyn włókienniczych,
- uprawnienia do obsługi urządzeń kontrolno-pomiarowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator maszyn tkackich** może:

- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, a następnie, wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego, awansować na samodzielne stanowisko,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, przy posiadaniu dobrych zdolności i umiejętności organizacyjnych oraz umiejętności pracy z ludźmi – awansować na stanowisko pomocnika mistrza tkalni lub mistrza tkalni,
- dalej kształcić się w szkole branżowej II stopnia lub technikum, np. w zawodzie technik włókiennik, a po zdaniu matury kontynuować naukę w szkole wyższej (np. na kierunkach włókienniczych) i awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić swoje umiejętności uczestnicząc w branżowych szkoleniach,
- rozwijać swoje kompetencje poprzez udział w kształceniu i/lub szkoleniu w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator maszyn tkackich** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej.

Istnieje możliwość potwierdzania (przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną) kompetencji przydatnych do wykonywania zawodu operator maszyn tkackich w zawodach pokrewnych, w zakresie kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych (operator maszyn w przemyśle włókienniczym).

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator maszyn tkackich oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach pokrewnych tkacz lub dziewiarz. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator maszyn tkackich** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik włókiennik ⁵	311932
Arkadownik	731801
Dziewiarz	731802
Koronkarka	731803
Operator maszyn do przygotowywania włókien	815101
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym ⁵	815204
Plecionkarz	731804
Pozostali rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	731890
Przędzacz	731805
Przygotowywacz włókna	731806
Renowator tkanin unikatowych	731807
Rękodzielnik wyrobów włókienniczych	731808
Technik włókiennik ⁵	311932
Tkacz	731809

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator maszyn tkackich** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowanie surowca do procesu tkania.
- Z2 Przygotowanie maszyn tkackich do pracy.
- Z3 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy maszyn tkackich.
- Z4 Weryfikowanie jakości i dokumentowanie wykonanej produkcji.
- Z5 Czyszczenie i wykonywanie prac konserwacyjnych maszyn tkackich.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania tkanych wyrobów włókienniczych

Kompetencja zawodowa Kz1: Użytkowanie maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania tkanych wyrobów włókienniczych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie surowca do procesu tkania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas sprawdzania zgodności parametrów technicznych wyrobów z dokumentacją techniczną; • Dokumentację techniczną produkowanych tkanin; 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas sprawdzania zgodności parametrów technicznych wyrobów z dokumentacją techniczną; • Posługiwać się dokumentacją techniczną

<ul style="list-style-type: none"> Rodzaje przędz tkackich stosowanych do wytwarzania tkanin i ich nazwy handlowe; Zasady oznaczania parametrów przędzy tkackiej; Zasady oceny i przygotowania przędzy do procesu tkania zgodnie z dokumentacją techniczną; Rodzaje błędów występujących w procesach przygotowania przędzy do tkania, przyczyny ich powstawania i sposoby ich likwidowania; Zasady zakładania i wymiany nawojów z przędzą wątkową na maszynę tkacką. 	<p>wyrobów w celu właściwego doboru surowców;</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozróżniać przędze tkackie wytwarzane różnymi technikami; Identyfikować przędze tkackie na podstawie ich nazw handlowych; Określać parametry jakościowe przędz tkackich; Ocenić i przygotować przędzę do procesu tkania zgodnie z dokumentacją techniczną; Identyfikować przyczyny powstawania błędów na etapach przygotowawczych; Usuwać błędy na etapach przygotowawczych do tkania; Zakładać lub wymieniać nawoje z przędzą na maszynę tkacką.
---	---

Z2 Przygotowanie maszyn tkackich do pracy

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas sprawdzania stanu technicznego maszyn tkackich; Dokumentację techniczno-ruchową maszyn tkackich; Procedury przygotowania maszyn tkackich do pracy; Budowę, rodzaje, zasady działania maszyn tkackich oraz ich mechanizmów; Zasady sprawdzania sprawności i stanu technicznego maszyn tkackich; Zasady obsługi i uruchamiania maszyn tkackich. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, w zakresie sprawdzania stanu technicznego maszyn tkackich; Korzystać z dokumentacji techniczno-ruchowej maszyn tkackich; Przygotować maszyny tkackie do pracy; Rozróżniać maszyny tkackie elementy maszyn oraz ich mechanizmy; Ocenić stan techniczny maszyn tkackich oraz sprawdzić i potwierdzić ich sprawność; Obsługiwać i uruchamiać maszyny tkackie.

Z3 Obsługiwanie i nadzorowanie pracy maszyn tkackich

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas obsługi maszyn tkackich; Ustawienia parametrów pracy maszyny tkackiej zgodnie z dokumentacją technologiczną; Zasady obsługi maszyn tkackich; Podstawy budowy tkanin; Dokumentację techniczną; Rodzaje błędów powstających podczas procesu tkania i sposoby ich likwidowania; Przyczyny powstawania błędów tkackich; Zasady odbierania, zabezpieczania magazynowania wykonanej tkaniny; Procedury i zasady rozróżniania i segregowania odpadów produkcyjnych powstających przy produkcji wyrobów tkackich; Procedury zakładowe w zakresie segregowania, pakowania i zwrotu do magazynu przędzy, po zakończeniu produkcji określonego asortymentu 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas obsługi maszyn tkackich; Ustawiać zgodnie z dokumentacją technologiczną parametry tkania⁷ ręcznie (maszyny tkackie ze sterowaniem mechanicznym) lub na pulpicie sterowniczym (maszyny tkackie ze sterowaniem komputerowym); Obsługiwać maszyny tkackie; Rozróżniać i określać parametry budowy tkanin; Przeczytać rysunki <u>splotów tkackich</u>¹³; Korzystać z dokumentacji technicznej w celu wykonania tkaniny; Usuwać przyczynę powstawania błędów; Usuwać błędy powstające podczas procesu tkania; Odbierać, zabezpieczać i magazynować gotowe wyroby;

<p>tkaniny;</p> <ul style="list-style-type: none"> Zasady zwrotu opakowań, cewek wątkowych, szpul po nawojach stożkowo-krzyżowych, pozostałości z wykorzystanych do produkcji półproduktów. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozróżniać i segregować odpady produkcyjne powstałe przy produkcji wyrobów tkackich; Rozróżniać i segregować odpady produkcyjne powstałe podczas procesów przygotowawczych do tkania; Posortować przędzę po zakończeniu produkcji określonego asortymentu tkaniny, zapakować i dokonać zwrotu do magazynu; Posortować, zapakować i dokonać zwrotu do magazynu lub oddziału przygotowawczego tkalni opakowań, cewek wątkowych, szpul po nawojach stożkowo-krzyżowych.
--	---

Z4 Weryfikowanie jakości i dokumentowanie wykonanej produkcji

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Procedury i zasady oceny jakościowej wytwarzanych tkanin; Zasady oznaczania błędów występujących w tkaninach; Zasady dokumentowania wykonanej produkcji; Procedury raportowania wykonanej produkcji. 	<ul style="list-style-type: none"> Oceniać jakość wytwarzanych tkanin; Oznaczać błędy tkackie produkowanych wyrobów; Wypełniać dokumenty dotyczące rozliczenia wykonanej produkcji; Stosować wewnętrzne procedury raportowania wykonanej produkcji.

Z5 Czyszczenie i wykonywanie prac konserwacyjnych maszyn tkackich

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas czyszczenia i wykonywania prostych prac konserwacyjnych maszyn tkackich; Rodzaje narzędzi wykorzystywanych przy czyszczeniu i konserwacji maszyn tkackich; Zasady obsługi i konserwacji maszyn i narzędzi wykorzystywanych w procesie tkania; Zasady ustawiania i regulowania zespołów maszyn tkackich po wykonaniu prac konserwacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas czyszczenia i wykonywania prac konserwacyjnych maszyn tkackich; Rozróżniać i dobierać narzędzia wykorzystywane do czyszczenia i wykonywania prostych prac konserwacyjnych maszyn tkackich; Wykonywać drobne prace konserwacyjne maszyn i narzędzi wykorzystywanych w procesie tkania; Ustawiać i regulować zespoły maszyn tkackich po wykonaniu prac konserwacyjnych, zgodnie z dokumentacją techniczną.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator maszyn tkackich** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

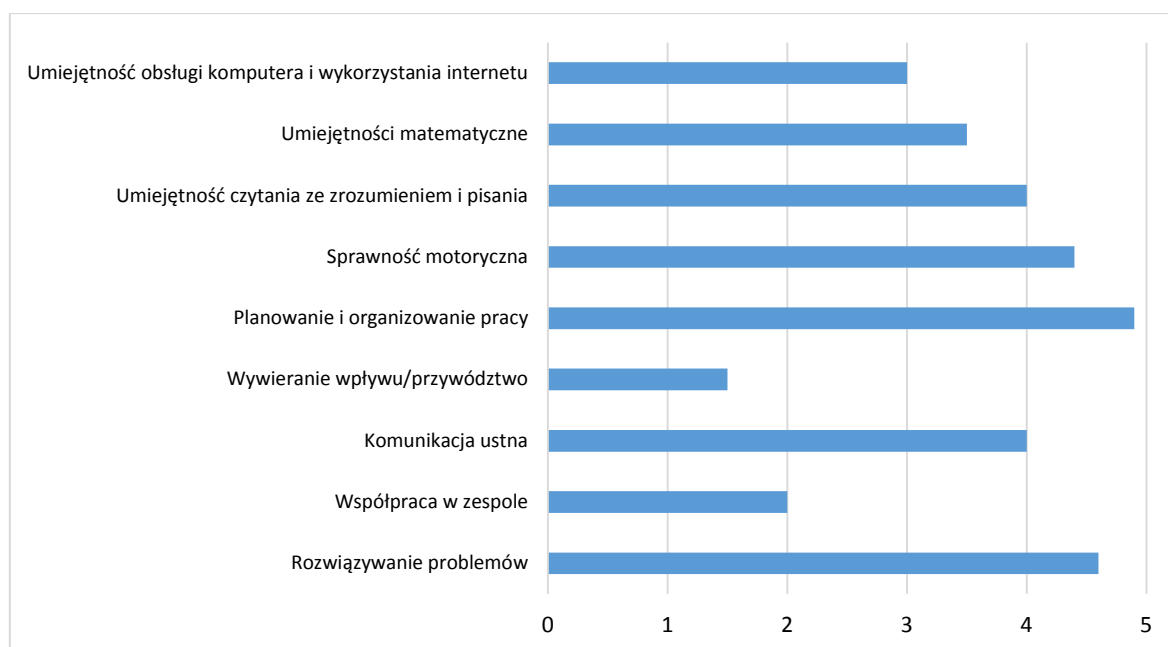
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie wytwarzania wyrobów tkackich.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zespole uczestniczącym w procesie przygotowania wyrobów tkackich.

- Dokonywania oceny zagrożenia zdrowia oraz życia i podejmowania działań adekwatnych do stopnia zagrożenia, wynikającego z pracy podczas obsługi maszyn tkackich.
- Kontrolowania jakości własnej pracy podczas wykonywania zadań zawodowych dotyczących procesu wytwarzania wyrobów tkackich.
- Dbania o powierzone maszyny tkackie oraz bezpieczeństwo własne i współpracowników.
- Dostosowywania zachowania do zmiennych okoliczności w środowisku zakładu specjalizującego się w produkcji wyrobów tkackich.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami w branży włókienniczej.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w zakresie obsługi maszyn tkackich.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn tkackich**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn tkackich**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator maszyn tkackich** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Operator maszyn tkackich może podjąć pracę m.in. w:

- tkalniach bawełny, wełny, włókien sztucznych i innych surowców włókienniczych,
- fabrykach dywanów lub innych tekstyliów,
- zakładach pasmanteryjnych,
- zakładach materiałów opatrunkowych,
- zakładach przemysłu bawełnianego,
- zakładach tkanin technicznych.

Operator maszyn tkackich może podjąć pracę na różnych stanowiskach wymagających od niego określonego poziomu wiedzy i umiejętności, takich jak:

- pomocnik operatora maszyn tkackich (stanowisko niesamodzielne, zazwyczaj będące etapem przyuczenia do zawodu),
- operator maszyn tkackich (stanowisko samodzielne, wymagające podjęcia odpowiedzialności i umiejętności nadzorowania całego procesu technologicznego tkania),
- tkacz przeróbkowy (stanowisko charakteryzujące się umiejętnością zmian asortymentu na krosnach).

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na operatorów maszyn włókienniczych (w tym wykonujących zawód operator maszyn tkackich) jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>
Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
<https://eures.praca.gov.pl>
<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator maszyn tkackich**.

Kształcenie w zawodzie pokrewnym operator maszyn w przemyśle włókienniczym oferują branżowe szkoły I stopnia (dawniej zasadnicze szkoły zawodowe) oraz branżowe szkoły II stopnia i technika (w zawodzie technik włókiennik).

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych (operator maszyn w przemyśle włókienniczym), które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Potwierdzenie kwalifikacji AU.07 prowadzą (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operator maszyn tkackich oferuje również system rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodach pokrewnych tkacz lub dziewiarz. Tytuły czeladnika i mistrza w tych zawodach, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

W większości przypadków przedsiębiorstwa świadczące usługi tkackie same prowadzą szkolenia kandydatów do pracy w zawodzie **operator maszyn tkackich** lub korzystają ze specjalistycznych

szkoleń, organizowanych przez producentów maszyn, urządzeń włókienniczych oraz surowców włókienniczych, uczelnie wyższe, stowarzyszenia i organizacje branżowe.

Przykładowa tematyka szkoleń może dotyczyć:

- obsługiwanie oraz regulowania maszyn tkackich,
- kontroli jakości wyrobów tkackich.

Organizatorzy tych szkoleń potwierdzają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **operator maszyn tkackich** zawiera się najczęściej w przedziale od 2250 zł do 4000 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na pełny etat.

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód operator maszyn tkackich uzależniony jest m.in. od:

- wykształcenia, doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji,
- dyspozycyjności (możliwości wyjazdów),
- zakresu odpowiedzialności (praca jako samodzielny specjalista, członek zespołu w większej firmie),
- szczegółowego zakresu zadań,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- regionu Polski i wielkości aglomeracji,
- koniunktury i zapotrzebowania na rynku usług w zakresie obsługiwanie maszyn tkackich.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>
<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>
<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyn tkackich** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana implantem lub aparatem słuchowym,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli możliwy jest skuteczny kontakt interpersonalny i komunikacja,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia bez znacznego ograniczenia pola widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. poz. 1286).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji wyrobów włókienniczych (Dz. U. Nr 179, poz. 1274).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Encyklopedia techniki – Przemysł lekki. WNT, Warszawa 1986.
- Frontczak I., Wnuk J.: Tkactwo. Część II. Wyd. 3. WSiP, Warszawa 1993.
- Lewiński J., Suszek H.: Tkactwo. Część I. WSiP, Warszawa 1993.
- Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej: Przewodnik po zawodach. Wydanie II. Warszawa 2014.
- Nycz E., Owczarż R., Średnicka I.: Budowa tkanin. WSiP, Warszawa 1990.

- Poradnik inżyniera. Włókiennictwo. Wydawnictwo NOT, Warszawa 1978.
- Przegląd włókienniczy – Włókno Odzież Skóra, czasopismo branżowe. Wydawnictwo SIGMA-NOT Sp. z o.o., Warszawa.
- Szosland J.: Podstawy budowy i technologii tkanin. WNT, Warszawa 1979.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie Operator maszyn w przemyśle Włókienniczym 815204: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/815204.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal praca biznes : <https://www.praca-biznes.pl/kim-jest-i-jaka-prace-wykonuje-dziewiarz>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Serwis Internetowy CIOP-PIB / <http://archiwum.ciop.pl/10911.html>
- Sigma NOT-Portal informacyjny /<http://www.przegląd-włókienniczy.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Włókienników Polskich: <http://www.swp-zg.pl/>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).

Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.

Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Błędy tkackie	Błędy w tkaninie powstałe w procesie tkania na krośnie (zrywy wątkowe, zrywy osnowowe, zaciągi, wploty, blizny, dziury, zgrubienia), nieprawidłowe przeploty, zabrudzenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.1nlo.zso.tarnow.pl/zsoit/plikit/kaniny/tk05.html [dostęp: 31.03.2019]

2	Dziewiarz	Osoba która obsługuje i nadzoruje maszyny dziewiarskie (szydełkarki, falowarki osnowarki) do produkcji dzianin.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.praca-biznes.pl/kim-jest-i-jaka-prace-wykonuje-dziewiarz [dostęp: 31.03.2019]
3	Krosna bezczótenkowe	Krosna bezczótenkowe to krosna zasilane z nieruchomych nawojów krzyżowych (walcowych, stożkowych) lub raketowych posiadające różne typy przenośników wątku.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Frontczak I., Wnuk J.: Tkactwo. Część II. Wyd. 3. WSiP, Warszawa 1993
4	Krosna czótenkowe	Krosna w których wprowadzanie wątku odbywa się za pomocą czótenka, co daje nam obustronnie zamkniętą krajkę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Szosland J.: Podstawy budowy i technologii tkanin. WNT, Warszawa 1979
5	Lupa tkacka	Mała lupa do pomiaru na krośnie gęstości wątku czyli liczby nici na 1 cm.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.1nlo.zso.tarnow.pl/zsoit/pliki/tkaniny/tk05.html [dostęp: 31.03.2019]
6	Metryczka	Karta dołączana do każdej sztuki osnowy, na której opisane są parametry technologiczne wytwarzanej tkaniny oraz rozliczenia wyprodukowanych tysięcy wątków.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Encyklopedia techniki – Przemysł lekki. WNT, Warszawa 1986
7	Parametry tkania	Parametry określające nastawy i oprzyrządowania krosna: gęstość wątkowa, szerokość tkaniny w płosze, splot, numer płochy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Szosland J.: Podstawy budowy i technologii tkanin. WNT, Warszawa 1979
8	Płaski wyrób włókienniczy	Produkty wytworzone w procesie tkania (tkanina), dziania (dzianina), przesywania (przędzina), igłowania, klejenia i przesywania (włókniny).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Encyklopedia techniki – Przemysł lekki. WNT, Warszawa 1986
9	Płaskownik do przetykania nitek	Przyrząd wspomagający wprowadzanie nitki osnowy do lametek, strun nicielnicowych oraz płoch.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Lewiński J., Suszek H.: Tkactwo. Część I. WSiP, Warszawa 1993
10	Przędza	Nitka utworzona z włókien odcinkowych, połączonych najczęściej w wyniku skręcania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nycz E., Owczarz R., Średnicka L.: Budowa tkanin. WSiP, Warszawa 1990
11	Przędza osnowowa	Przędza wykorzystywana do wykonania osnowy, przebiega wzdłuż tkaniny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Poradnik inżyniera. Włókiennictwo. WNT, Warszawa 1978
12	Przędza wątkowa	Przędza wykorzystywana jako wążek, przebiega w poprzek tkaniny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Poradnik inżyniera. Włókiennictwo. WNT, Warszawa 1978
13	Splot tkacki	Splotem tkackim nazywamy sposób przeplatania nitki osnowy z nitkami wątku w czasie tworzenia tkaniny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Frontczak I., Wnuk J.: Tkactwo. Część II. Wyd. 3. WSiP, Warszawa 1993
14	Tkanie	Proces wytwarzania tkaniny na krośnie tkackim, przez przeplatanie nitki wątku pomiędzy nitkami osnowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Frontczak I., Wnuk J.: Tkactwo. Część II. Wyd. 3. WSiP, Warszawa 1993

15	Tkanina	Płaski wyrób włókienniczy , składający się z dwóch układów osnowy i wątku usytuowanych prostopadle do siebie i wzajemnie się przeplatających.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Frontczak I., Wnuk J.: Tkactwo. Część II. Wyd. 3. WSiP, Warszawa 1993
16	Wyroby pasmanteryjne	Płaski, o niewielkiej szerokości tkany wyrób włókienniczy – tasiemka, wstążka, taśma itp. wytworzony najczęściej na igłowych krosnach pasmanteryjnych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nycz E., Owczarz R., Średnicka L.: Budowa tkanin. WSiP, Warszawa 1990

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.